

تحلیل هویت اجتماعی مانلی نیما بر اساس تحلیل انتقادی گفتمان

دکتر محمد پارسانسب^۱

دکتر محمد شادروی منش^۲

حافظ صادق پور^{۳*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۷/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۷/۳۰

چکیده

پژوهش حاضر شعر روایی مانلی را به مدد تحلیل انتقادی گفتمان با رویکرد نورمن فرکلاف بررسی می‌کند و ایدئولوژی نیما و جامعه را در قبال هویت اجتماعی طبقات روشنفکر و محروم جامعه روشن می‌سازد. از این رو مسئله هویت اجتماعی کنشگران روایت در گفتگوها، صحنه‌سازی این شعر روایی مورد توجه قرار خواهد گرفت. پری و مانلی دو شخصیت خیالی بازنمایی از ایدئولوژی و زیست‌جهان جامعه ایرانی در سالهای ۱۳۲۴-۱۳۳۶ هستند. نیما در تقابل با گفتمان حاکم و سایر گفتمان‌ها، مانلی را به مدت ۱۲ سال می‌آفریند. مانلی نماد گریز از واقعیت و اجتماع به سوی ناکجاآباد (کشور دریا) در روند تحولات اجتماعی است. یأس و گریز مانلی از اجتماع فاسد خود در پایان روایت، به اوضاع جامعه بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ شمسی می‌ماند. این اثر نیما سیر سرنوشت جبر طبقاتی را به سوی آرمانشهر توصیف می‌کند. گردآوری داده‌ها به شیوه اسنادی و هدفمند بوده‌است و متن به شیوه توصیفی-تحلیلی بررسی می‌شود.

واژگان کلیدی: تحلیل گفتمان، شعر روایی، مانلی، نیما

۱. استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی تهران

۲. استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی تهران

۳. دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی تهران

* h.sadeghpour@iau-astara.ac.ir